

Allonge 2019 til Rammeaftale 2018 og 2019

Kommunerne i region Sjælland og
Region Sjælland

Indholds fortegnelse

Indledning	3
Udviklingsstrategien	3
Behov for regulering i antal af pladser eller tilbud	3
Drøftelser i forbindelse med indgåelse af rammeaftalen	4
Børnehus	5
Socialtilsyn	5
Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger – status på kapacitet, belægning og fælles fokus.	7
Lands-og landsdelsdækkende tilbud	7
Sikrede afdelinger	8
Styringsaftalen	8
Anbefalinger fra KKR Sjælland	8
Takstanbefaling 2019	9
Status på den flerårige strategi:	9
Bilagsoversigt til Allonge 2019 til Rammeaftale 2018-2019	11

Indledning

Kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet indgår en rammeaftale om faglig udvikling, styring og koordinering af kommunale og regionale tilbud jf. lov om social service samt lov om almene boliger.¹ Rammeaftalen består af en udviklingsstrategi (behov for tilbud, faglig udvikling og fokusområder) og en styringsaftale (kapacitets- og økonomi-styringsdel).²

Den seneste rammeaftale er indgået september 2017 og gælder for 2018-2019. Nærværende allonge 2019 til rammeaftale 2018-2019 er en opdatering af oplysninger for 2019 omkring:

- Udviklingsstrategien: Behov for regulering af tilbud og sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel indenfor områder og målgrupper på baggrund af kommunernes tilbagemeldinger på hhv. børneområdet og voksenområdet.
- Drøftelser i forbindelse med rammeaftalen af Børnehus Sjælland og Socialtilsyn Øst.
- Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger: Status på kapacitet, belægning og fælles fokus på tværs af kommunerne i de 5 regioner.
- Styringsaftalen: Anbefalinger fra KKR Sjælland: Flerårig strategi for styring af takst- og udgiftsudviklingen.

Udviklingsstrategien

Kommunalbestyrelserne i regionen udarbejder en udviklingsstrategi, der danner grundlaget for en styringsaftale. Udviklingsstrategien udarbejdes på baggrund af et samlet overblik over tilbud, der ligger i regionen samt kommunalbestyrelsernes og regionsrådets overvejelser over sammenhængen mellem behovet for tilbud og det samlede udbud af tilbud. Regionsrådet bidrager til udviklingsstrategien for så vidt angår de tilbud, der aktuelt drives af regionen, eller som kommunalbestyrelserne påtænker at anmode regionen om at etablere. Herudover indgår konklusionerne fra socialtilsynets seneste årsrapport i drøftelserne om udviklingsstrategien³.

Behov for regulering i antal af pladser eller tilbud

Ifølge rammeaftalebekendtgørelsen skal der som led i udviklingsstrategien foretages et samlet skøn over behovet for regulering i antallet af pladser eller tilbud.⁴

Hvert år udsendes spørgeskema om det specialiserede socialområde til kommunerne. Materialet fra kommunerne bruges til at udarbejde kommende års rammeaftale.

¹ Jf. § 1 i Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde (BEK 1631 af 16/12/ 2016)

² Pr. 1/1-2018 er serviceloven ændret så rammeaftalerne er to-årige gældende fra 2019-2020. Bekendtgørelse nr. 1631 af 16. december 2016 med ikrafttræden 1. januar 2017, er ændret ved bekendtgørelse nr. 102 af 29. januar 2018 med ikrafttrædelse 1. januar 2018, så rammeaftalerne er to-årige:

"§ 6. Kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet indgår hvert andet år en rammeaftale om faglig udvikling, styring og koordinering af de kommunale og regionale tilbud efter denne lov, som er beliggende i regionen.." (LBK nr 102 af 29/01/2018)

³ Jf. § 7 i Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde (BEK 1631 af 16/12-2016)

⁴ Jf. § 7 Stk. 3. i Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde (BEK 1631 af 16/12-2016)

Spørgsmålene vedrører forventninger til ændringer i udbud og efterspørgsel på tilbud, der er omfattet af rammeaftalen jf. Bilag 1: tilbudsoversigt 2019

Sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel

Samlet set oplever de fleste kommuner for indeværende at på de fleste områder grundlæggende er de nødvendige tilbud; både vurderet ud fra antal pladser og målgruppernes behov: indholdet i tilbuddene

Det generelle billede i kommunerne er, at der på de fleste områder opleves sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel og mellem behov og tilbud og ydelser.

Der er dog områder og målgrupper, hvor kommunerne henleder opmærksomheden på, herunder særligt ift. børn og voksne med psykiske vanskeligheder, hjemløshed og mangel på plejefamilier.

På børneområdet oplever kommunerne generelt stor sammenhæng mellem behov for specialiserede tilbud og det samlede udbud. Ved hver af målgrupperne, er der 0-5 kommuner, der oplever lav opfyldelsesgrad og herunder særligt behov for tilbud ift. børn med psykiske vanskeligheder og sindslidelser. Kommunerne oplever derudover lav opfyldelsesgrad og behov for tilbud ift. børn med hjerneskade, Sjældent forekommende funktionsnedsættelser, multiple funktionsnedsættelser samt udviklingshæmning. Endelig oplever enkelte kommuner opfyldelsesgraden lav ift. misbrug og fysisk funktionsnedsættelse.

På voksenområdet er der også generelt stor sammenhæng mellem behov og det samlede udbud. Her er der ligeledes 0-5 kommuner der ved hver målgruppe oplever lav opfyldelsesgrad og herunder særligt behov for tilbud ift. hjemløshed og voksne med psykiske vanskeligheder. Kommunerne oplever derudover lav opfyldelsesgrad og behov for tilbud ift. voksne med øvrige svære sociale problemer, multiple funktionsnedsættelser og sjældent forekommende funktionsnedsættelser. Endelig oplever enkelte kommuner lav opfyldelsesgrad ift. misbrug

På børneområdet forventes stigende efterspørgsel efter plejefamilier og tilbud til børn og unge med psykiske vanskeligheder og sindslidelser.

På voksenområdet opleves vækst i borgere med psykiske udfordringer, hjemløshed og misbrug, dobbeltdiagnoser og unge med sociale problemer og der forventes stigende efterspørgsel efter tilbud til disse målgrupper og herunder ift. yngre psykisk syge og hjemløse samt sindslidende med misbrug og udadreagerende adfærd.

Opmærksomhedspunkterne indtænkes i arbejdet med fokusområderne i 2018-2019

Sammenfattende giver tilbagemeldingerne ikke anledning til konkrete udvidelser eller indskrænkninger i kapacitet i 2019.

Uddybende oversigt over kommunernes tilbagemeldinger på børneområdet og på voksenområdet er vedlagt i bilag 2 og 3

Drøftelser i forbindelse med indgåelse af rammeaftalen

Ifølge rammeaftalebekendtgørelsen skal kommuner og region i forbindelse med indgåelse af

rammeaftalen drøfte børnehus og socialtilsyn. I forbindelse med fastlæggelse af udviklingsstrategien skal kommunalbestyrelser og regionsråd sikre indbyrdes koordination mellem de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud samt den sikrede boform Kofoedsminde og sikrede afdelinger til unge.⁵

Børnehus

I forbindelse med indgåelse af rammeaftalen skal kommuner og region drøfte aktiviteter i og drift af børnehuset i regionen.⁶ Børnehus Sjælland blev oprettet den 1. oktober 2013, som en del af overgrebspakken. Næstved Kommune har siden 1. oktober 2013 drevet Børnehus Sjælland, som er det samlende, rådgivende og undersøgende tilbud for kommuner, sygehuse og politikredse i region Sjælland.

Status for Børnehus Sjælland

KKR opfordrede i 2017 Næstved Kommune til at bringe taksterne for Børnehus Sjælland i 2018 på niveau med gennemsnittet for de fire øvrige børnehuse. Gennemsnittet for de fire øvrige børnehuse er i 2018 12.279,50 kr. Taksten for Børnehus Sjælland er i 2018 12.526,00 kr.

Ifølge det fremlagte budget for Børnehus Sjælland forventes taksten for 2019 at udgøre 13.343 kr., hvilket tager udgangspunkt i en samlet stigning i budgettet på ca. 810.000 kr. Det skyldes en stigning i opgaven som koster ca. 760.000 kr. Det drejer sig om en stigning i forventningen til antallet af børnehussager på 5 sager årligt og næsten en tredobling af forventningen til antallet af konsultative opgaver i forbindelse med videoafhøringer, der ikke bliver til børnehussager. En stigning fra 75 årlige sager til 210. Og endelig en stigning i receptionsfunktionen som en konsekvens af, at antallet af besøgende i børnehuset er fordoblet siden den oprindelige normering af opgaven. Dertil kommer en prisudvikling i henhold til KLS udmelding på ca. 250.000 og en indregning af overskud fra tidligere år på ca. 200.000 kr.

Der arbejdes med to slags sager: Egentlige børnehussager med samråd og en afsluttende rapport. Disse sager budgetteres med 43 nettotimer per sag. Derudover forskellige konsultative sager, der budgetteres med 2-5 timer per sag alt efter typen.

Antallet af konsultative sager er steget meget kraftigt. Der kan ikke opkræves en takst for disse sager i henhold til gældende lovgivning. Udgifterne til disse sager indgår derfor i det samlede budget. Efter gældende regler skal det samlede budget finansieres gennem, at 60 % finansieres objektivt, mens 40 % finansieres gennem de konkrete børnehussager. Derfor vil en stigning i antallet af konsultative sager påvirke taksten per børnehussag.

Baggrunden for den forventede stigende takst i børnehuset er en stigning i antallet af konsultative sager, hvor der ikke kan opkræves takst.

⁵ Jf. Bekendtgørelser om rammeaftaler m.v. (Bekendtgørelse nr. 1631 af 16/12/2016 og nr. 760 af 24/06/2014)

⁶ Jf. § 11 i Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde (BEK 1631 af 16/12/ 2016)

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at sige noget endeligt om, hvordan taksten vil ligge i 2019, da det kun er Næstved Kommune, der på nuværende tidspunkt har udarbejdet en forventning til taksten for 2019. Taksten for de fire øvrige børnehuse forventes først i løbet af efteråret.

Forventning til Børnehus Sjællands budget er uddybet i bilag 5

Socialtilsyn

I forbindelse med indgåelse af rammeaftalen skal kommuner og region drøfte finansieringen for det kommende år af det socialtilsyn som godkender og fører tilsyn med sociale tilbud i regionen⁷.

Taksterne for Socialtilsyn Øst er drøftet i KKR i foråret 2017 og det er besluttet at taksterne bringes ned på niveau med de andre socialtilsyns takster i 2019 og allerede fra 2018 at reducere omkostningerne/taksterne. Taksterne for 2019 er ikke fastsat, men Socialtilsyn Øst forventer en yderligere takstreduktion for 2019 som følge af allerede igangsatte omkostningsreduktioner

Lov om Socialtilsyn trådte i kraft den 1. januar 2014. Socialtilsynet udarbejder en årsrapport om tilbuddenes kvalitet, som skal sendes til sekretariatet for rammeaftalen og socialstyrelsen senest den 1. juli året efter det kalenderår rapporten vedrører.

Årsrapporten beskriver Socialtilsyn Østs erfaringer med tilbuddenes og plejefamiliernes faglige og organisatoriske kvalitet på udvalgte fokuspunkter. Socialtilsynets kvantitative virke beskrives ligeledes.

Rapportens konklusioner skal indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det sociale område og det almene ældreboligområde, som årligt indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet.

Årsrapporten for 2017 er endnu ikke færdig til offentliggørelse. Det forventes, at den offentliggøres ultimo maj 2018. Socialtilsyn Øst kan på nuværende tidspunkt orientere om følgende:

- Tilsynsopgaverne i 2017 blev udført af en medarbejderstab, der udgjorde 63 årsværk – 43 tilsynskonsulenter og 20 stabsmedarbejdere, herunder 4 ledere.
- Socialtilsyn Øst har været på minimum ét tilsynsbesøg i samtlige af de plejefamilier og sociale tilbud som socialtilsynet har tilsynsforpligtelsen med. Samlet set har Socialtilsyn Øst gennemført 1.894 tilsyn.
- Socialtilsyn Øst har haft tilsynsforpligtelsen for 1.172 plejefamilier og 372 sociale tilbud og misbrugsbehandlingssteder.

Årsrapporten for 2017 retter særlig fokus på plejefamilieområdet og problematikken omkring rekruttering af plejefamilier hvis antal er faldende jf. følgende anbefalinger og uddrag af Socialtilsyn Østs årsrapport omkring plejefamiliers kompetenceudvikling og rekruttering

⁷ Jf. § 11 i Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde (BEK 1631 af 16/12/ 2016)

Socialtilsyn Østs anbefalinger til drøftelser ift. rammeaftalen

Socialtilsyn Øst kan på baggrund af belysning af kvaliteten i plejefamilier anbefale at følgende drøftes i forhold til rammeaftalen for 2019:

- At kommunerne indgår i et samarbejde om at udbyde efteruddannelse til plejefamilierne, således at efteruddannelsen rammer bredere og målrettet.
- At kommunernes fokus på at rekruttere plejefamilier øges fordi:
 - Antallet af ny godkendte plejefamilier falder
 - Antallet af aktive plejefamilier er svagt faldende.

Det skal samtidigt anbefales, at kommunerne fokuserer på kommende initiativer, der skabes via SATS puljeprojektet *"Mere kvalitet i plejefamilier – en bedre opvækst for det anbragte barn"*, der indeholder 3 initiativer:

- Ensartet ny godkendelseskoncept på tværs af de 5 Socialtilsyn.
- Godkendelse til 3 nye former for plejefamilier:
 - Almene
 - Forstærkede
 - Specialiserede.
- Krav om tætte opstartsforløb i plejefamilier.

Hovedkonklusioner fra Socialtilsyn Østs årsrapport 2017 er uddybet i bilag 6

Taksterne for Socialtilsyn Øst 2019 og Årsrapporten for 2017 forelægges når de foreligger.

Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger – status på kapacitet, belægning og fælles fokus.

I forbindelse med udarbejdelsen af Rammeaftalen på det specialiserede social- og undervisningsområde har kommunerne ansvaret for at sikre indbyrdes koordination mellem regionerne i forhold til de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger samt den sikrede boform Kofodsminde. Der er på den baggrund nedsat et kommunalt koordinationsforum bestående af repræsentanter fra de administrative styregrupper på det specialiserede socialområde i hver af de fem KKR. Forum for koordination på det specialiserede social- og specialundervisningsområde er ansvarlig for at udarbejde forslag til landsdækkende koordination af de berørte områder, som indgår i de enkelte rammeaftaler⁸

Der er i 2018 tre *landsdækkende* undervisningstilbud, fire *landsdelsdækkende* undervisningstilbud, tre *øvrige landsdækkende* tilbud samt otte tilbud med *sikrede afdelinger*, hvilket også forventes i 2019.

⁸ De administrative styregrupper har ansvar for at bringe opmærksomhedspunkter op i Forum for koordination på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Den enkelte styregruppe har ansvar for at følge udviklingen på de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger, som er beliggende i egen region. Såfremt der sker eller er udsigt til væsentlige ændringer i kapacitet og/eller behov, skal styregruppen bringe det op i Forum for koordination på det specialiserede social- og specialundervisningsområde, så kommunerne i fællesskab kan løfte deres ansvar på området.

Nedenfor er kort opsummeret de overordnede hovedtendenser omkring kapacitet og belægning. Tilbuddenes udvikling i forhold til kapacitet og belægning er nærmere beskrevet i bilag 4.

Lands-og landsdelsdækkende tilbud

Den samlede belægning på de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud efter Folkeskolelovens § 20, stk. 3 omfattet af delvis objektiv finansiering var i 2017 på 100 procent mod en belægning i 2016 på 104 procent. Belægningen på de enkelte tilbud svinger fra 91 til 110 procent.

Den samlede kapacitet er netto reduceret med 10,5 pladser fra 2014 til 2019 svarende til en reduktion på 5 procent. Netto-reduktionen dækker over både op- og nedjusteringer i de enkelte tilbud.

Center for Døvblindhed og Høretab i Region Nordjylland har reduceret kapaciteten væsentligt i 2017 og 2018. Undervisningstilbuddet for døvblindhed er landsdækkende, mens undervisningstilbuddet for høretab er landsdelsdækkende.

I forbindelse med Rammeaftalen 2018 blev Region Nordjylland bedt om at lave en analyse, der skulle kortlægge årsagerne til den faldende søgning til Center for Døvblindhed og Høretabs undervisningstilbud til børn og unge med døvblindhed samt beskrive mulige udviklingsområder med henblik på, at forummet kan foretage en vurdering af, om der er behov for en særlig landsdækkende opmærksomhed.

Forum for koordination på det specialiserede social- og specialundervisningsområde ønsker på baggrund af analysen, at Region Nordjylland sammen med udvalgte kommuner kvalificerer de fremlagte udviklingsmuligheder. På baggrund af kvalificeringen vil koordinationsforum tage stilling til, hvilke tiltag man vil igangsætte.

Den sikrede boform Kofødsminde i Region Sjælland har i 2016 øget antallet af pladser fra 34 til 44 og i 2017 fra 44 til 47. Samtidig havde tilbuddet i 2017 en belægning på 130 procent

Sikrede afdelinger

Den samlede belægning på de sikrede og de særligt sikrede afdelinger var i 2017 på 90 procent, hvor belægningen på de enkelte sikrede afdelinger spændte fra 68 til 99 procent.

I 2017 var der 106 pladser på de sikrede afdelinger. På baggrund af en landsdækkende benchmarkanalyse af kapaciteten i de sikrede afdelinger besluttede de regionale driftsherrer at reducere kapaciteten på landsplan i 2017 med 20 pladser i forhold til antallet af pladser i 2014 på 126 pladser. Således er antallet af pladser reduceret til 106 i 2017. I 2018 er antallet af pladser øget til 109

Den sikrede boform Kofødsminde i Region Sjælland havde i 2017 en belægning på 130 procent med 44 budgetterede pladser. Fremadrettet vil der pga. den nye takstbekendtgørelse blive budgetteret med forventeligt 70 pladser. I Koordinationsforum lægges op til orientering om KFM ved de halvårslige møder og herunder ift. visitation, belægning og økonomi. Det er aftalt at der skal udarbejdes oplæg til ændret finansiering fra 2020.

Styringsaftalen

Anbefalinger fra KKR Sjælland

KKR Sjælland tiltrådte 13/6 2016 en bredere flerårig strategi i forhold til at arbejde med styring af takst- og udgiftsudvikling og herunder at:

1. Der gennemføres en nærmere takstanalyse på målgruppeniveau
2. "Takstinstrumentet" i form af henstilling over for sælgerkommunerne om given procent takstreduktion ikke anvendes i 2017, men at KKR Sjælland i stedet opfordrer alle kommuner til at sikre et målrettet arbejde for konstant driftsoptimering med den hensigt at reducere taksterne på de takstbelagte institutioner og stram udgiftsstyring generelt, herunder ved køb hos private udbydere
3. Der sker en opfølgning på dette en gang om året. Den nærmere form for dette forelægges KKR Sjælland i september måned 2016
4. KKR Sjælland besluttede, at datagrundlaget fremover opdateres en gang om året og danner grundlag for løbende, fælles ledelsesinformation.

KKR Sjælland har på deres møde den 12. juni 2017 tiltrådt følgende indstilling:

- Tager status på den flerårige strategi til efterretning
- At KORA's benchmarkinganalyser tages til efterretning og videreformidles til kommunerne som grundlag for den lokale styring, at
- Der til oktobermødet i KKR Sjælland fremlægges en sag om, hvilke styringsinformationer på økonomiområdet, der skal satses på, på baggrund af oplysninger om problemer med datakvalitet, og at
- "Takstinstrumentet" i form af henstilling over for sælgerkommunerne om en given procent takstreduktion ikke anvendes i 2018, men at KKR Sjælland i stedet opfordrer alle kommuner til at sikre et målrettet arbejde for konstant driftsoptimering med den hensigt at reducere taksterne på de takstbelagt institutioner og stram udgiftsstyring generelt, herunder ved køb hos private udbydere.

På møde i KKR Sjælland 11/10-2017, tiltrådte KKR Sjælland indstillingen om at de styringsinformationer, der skal satses på, er følgende:

- Opdatering af benchmarkanalyserne i en reduceret form, bestående af sammenligninger mellem kommunerne i Region Sjælland, hvad angår 1) udgifter pr. 0-22-årig/18-64-årig, 2) brugerandele og 3) enhedsudgifter pr. bruger.
- Den kvalitative beskrivelse af styringstiltag gentages
- Kommunerne og regionen bedes om at komme med en redegørelse for takstudviklingen i forbindelse med offentliggørelsen af taksterne med en beskrivelse og forklaring i de tilfælde taksterne har ændret sig.

Takstanbefaling 2019

På deres møde 22/6-2018 tiltrådte KKR Sjælland indstillingen om at KKR Sjælland godkender takstanbefalingen for 2019 og besluttede en tilsvarende takstanbefaling vedrørende 2019 med følgende formulering:

KKR Sjælland opfordrer alle kommuner til for 2019 at sikre et målrettet arbejde for konstant driftsoptimering med den hensigt at reducere taksterne på de takstbelagt institutioner og stram udgiftsstyring generelt, herunder ved køb hos private udbydere. Der lægges ikke op til en henstilling over for sælgerkommunerne om en given procentreduktion i taksterne for 2019.

Status på den flerårige strategi:

Den flerårige strategi er fortsat grundlaget for rammeaftalen 2018-19. Baggrunden er et ønske om at tage et fælles ansvar for at forbedre forholdet mellem kvalitet og pris, og at sikre det sker på et faktisk solidt grundlag. Analyserne giver mulighed for at de enkelte kommuner kan overvåge udviklingen, og kan danne grundlag for fælles ledelsesinformation og gennemsigtighed.

VIVE opdaterer benchmarkanalyserne medio 2018 og kommunerne redegør årligt for takstændringer og styringstiltag og herunder medio 2018. Informationen i disse analyser er primært oplysninger, der anvendes i kommunernes egen styringsinformation og formålet er også at videndele om de styringstiltag, der virker. Styring og styringsinformation drøftes på direktørmøde ultimo 2018 og behandles i rammeaftalens fokusområder i styringsaftalen.

Bilagsoversigt til Allonge 2019 til Rammeaftale 2018-2019

Der hvor der er sket ændringer i bilag i forhold til rammeaftale 2018-2019 er der vedlagt reviderede bilag:

Bilag 1: Tilbudsoversigt 2019

Bilag 2: Kommunernes tilbagemeldinger til rammeaftale 2019: Børneområdet

Bilag 3. Kommunernes tilbagemeldinger til rammeaftale 2019: Voksenområdet

Bilag 4: Notat om lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger 2019

Bilag 5: Børnehus Sjællands forventninger til budget for 2019

Bilag 6: Hovedkonklusioner fra Socialtilsyn Østs årsrapport

Bilag kan findes på hjemmesiden: www.rs17.dk